

AGRONEWS • SEPTEMBER 2026

Jesenná sejba po suchom lete

Ako spojiť vlahu, základnú výživu a ochranu ozimín

Ing. Alexander Kakaš | FERTILIZER Slovakia

Vodu si nevieme objednať na presný deň. Vieme však rozhodnúť, koľko jej z pôdy zbytočne stratíme, do akého lôžka zasejeme a či má mladý porast od začiatku dostupný fosfor, draslík a primerané množstvo dusíka. Po suchom lete preto treba spojiť pôdoochranné hospodárenie, rozumnú základnú výživu a včasnú jesennú ochranu.

Suchá jeseň mení poradie rozhodnutí

Pri sejbe ozimín sa často začína termínom v kalendári. Po suchom lete je dôležitejšia skutočná vlhkosť pôdy, stav sejbového lôžka a predpoveď na najbližšie dni. Osivo potrebuje rovnomernú hĺbku, kontakt s pôdou a vlhkosť. Ak ho uložíme do suchej vrstvy iba preto, že prišiel obvyklý termín, vznikne nevyrovnaný porast a neskoršie zásahy už rozdiely celkom neopravia.

Suchú pôdu zároveň netreba zbytočne opakovane spracúvať. Každý prejazd rozruší povrch, zvyšuje výpar a môže vytvoriť hrudy. Kde to pôda, predplodina a dostupná technika umožňujú, pomáha ponechanie rastlinných zvyškov a použitie strip-till, min-till alebo no-till. Rozhoduje výsledok na konkrétnej parcele, nie názov technológie.

Vodu treba najskôr dostať do pôdy

Pozberové zvyšky a zakrytý povrch tlmia prehrievanie pôdy a spomaľujú odtok pri prudkom daždi. Medziplodiny zlepšujú štruktúru a chránia pôdu pred eróziou, no v suchých podmienkach musíme zvoliť vhodnú zmes a včas ju ukončiť. Medziplodina, ktorá pred hlavnou plodinou spotrebuje poslednú dostupnú vodu, svoj účel nespĺnila.

Pôdoochranná technológia nie je náhradou za agronóma. Je to nástroj, ktorý musí sedieť k pôde, osevnému postupu a zrážkam. Jej prínos sa navyše nehodnotí po jednej sezóne. Zmena štruktúry pôdy, koreňového priestoru a života v pôde potrebuje čas.

Nehnojiť nie je technológia

Vysoká cena vstupov zvädza k tomu, aby sa základné hnojenie úplne vynechalo. Na dobre zásobenej pôde to môže byť vedomé rozhodnutie. Bez rozboru však iba presúvame problém do jari. Fosfor podporuje tvorbu koreňa a odnoží, draslík vodný režim rastliny a síra využitie dusíka. To, čo porast nevytvorí na jeseň, už jarňá intenzifikácia nemusí vrátiť.

FERTILIZER Slovakia ponúka pre jesenné založenie ozimín dve základné možnosti:

Hnojivo	Kedy ho zvoliť	Zloženie	Živiny pri 200 kg/ha
NPK 7-20-14	Keď potrebujeme viac fosforu pre koreň a štart porastu	5 % SO ₃ 23 % CaO	14 kg N 40 kg P ₂ O ₅ 28 kg K ₂ O 10 kg SO ₃ 46 kg CaO
NPK 15-15-15	Pri vyrovnanejšej potrebe dusíka, fosforu a draslíka	7 % SO ₃ 13 % CaO	30 kg N 30 kg P ₂ O ₅ 30 kg K ₂ O 14 kg SO ₃ 26 kg CaO

Uvedených 200 kg/ha je názorný prepočet, nie univerzálna dávka. Skutočnú dávku treba určiť podľa pôdneho rozboru, predplodiny a plánovaného výnosu.

Kedy zvoliť NPK 7 20 14

NPK 7-20-14 + 5 % SO₃ + 23 % CaO je vhodná tam, kde chceme dať väčší dôraz na fosfor a podporu koreňa. Hodí sa najmä na pôdy s nižšou alebo strednou zásobou fosforu a pri technológiách, v ktorých hnojivo ukladáme cielene do blízkosti koreňovej zóny. Obsah vápnika je zároveň prínosom pre pôdne prostredie, nenahrádza však potrebné vápnenie kyslej pôdy.

Kedy zvoliť NPK 15 15 15

NPK 15-15-15 + 7 % SO₃ + 13 % CaO je vhodná pri vyrovnanejšej potrebe základných živín. V dávke 200 kg/ha dodá po 30 kg dusíka, fosforu a draslíka. Vyšší podiel dusíka je potrebné zohľadniť podľa predplodiny, termínu sejby a stavu porastu, aby sme nevytvorili zbytočne bujný porast pred zimou.

Jesenná ochrana pšenice a tritikale

Buriny odoberajú mladému porastu vodu aj živiny. Jesenný zásah býva najúčinnnejší, keď sú buriny malé a obilnina je zdravá. Do ozimnej pšenice a ozimného tritikale odporúčame podľa burinového spektra kombináciu ADIUNKT 500 SC 0,30 l/ha + RASSEL 100 SC 0,05 l/ha v spoločnom termíne BBCH 14-23.

ADIUNKT 500 SC prináša reziduálny účinok a pri dávke 0,30 l/ha zasahuje aj metličku. Jeho účinok podporuje primeraná pôdna vlhkosť a rovnomerné pokrytie. RASSEL 100 SC dopĺňa účinok najmä na výmrvy repky, mak, lipkavec, parumanček, kapsičku a peniažtek. Ošetrujeme malé buriny a porast, ktorý nie je oslabený suchom, mrazom alebo škodcami.

Táto kombinácia nie je určená do ozimného jačmeňa. Pri jačmeni treba zvoliť prípravok registrovaný pre túto plodinu podľa burinového spektra a aktuálne platnej etikety.

Podpora musí smerovať aj do pôdy

Ak chceme, aby viac podnikov zavádzalo medziplodiny a pôdoochranné technológie, podpora nemôže skončiť pri nákupe sejačky. Prechod trvá niekoľko rokov a prináša náklady na osivo medziplodín, úpravu osevného postupu, poradenstvo aj meranie výsledkov.

Viacročná a predvídateľná podpora by zvýšila ochotu poľnohospodárov zapojiť sa. Pri širšom využití týchto postupov sa môže znížiť erózia a rýchly odtok a pôda môže lepšie prijať prívodné zrážky. Neprivolá to dažď, ale postupne to môže zmierňovať prehrievanie a vysušovanie krajiny.

Odporúčanie Fertilizer Slovakia

Pred sejbou skontrolujte vlhkosť v plánovanej hĺbke uloženia osiva, zásobu fosforu a draslíka a stav pozberových zvyškov. Podľa výsledku zvolte spôsob prípravy pôdy, termín sejby a základné hnojivo. Po vzídení skontrolujte rovnomernosť porastu a burinové spektrum. V pšenici a tritikale vykonajte jesenný herbicídny zásah iba v zdravom poraste a v súlade s etiketami prípravkov.

Naši obchodní zástupcovia vám pomôžu vybrať hnojivo a zostaviť jesennú technológiu podľa pôdy, predplodiny a výnosového cieľa.

Prípravky na ochranu rastlín používajte podľa aktuálne platnej etikety, registrácie, miestnych podmienok a skutočného stavu porastu.

FERTILIZER Slovakia – pre tých, čo to so zemou myslia vážne.